

MAGYAR KÖLTŐK AUSZTRÁLIÁBAN

Irta: FLÓRIÁN TIBOR

(“SZÜRET” ANTOLOGIA,

Aurora Australis könyvkiadó, Melbourne)

Nemrég egy barátom járt Ausztráliában és az ott töltött pár hét után lelkesedéssel tért vissza. Szerinte az ott élő magyarok az Egyesült



Florián Tibor

Államokban és a Dél-Amerikában lakóknál is áldozatosabbak. Olyan lelkesedéssel szervezték meg magyar kulturális életüket, olyan áldozatkézséggel építették föl Magyar Házaikat és műemlékeiket, hogy azzal a világ bármely más táján élő magyar települőknek példát mutatnak. Amikor megkérdeztem barátomat, hogy miben lát

ja ennek a páratlan magatartásnak az okát, azt felelte, hogy Magyarországtól való nagy távolságban. Barátom szerint felállíthatjuk a tételt: minél távolabbra került hazájától egy magyar csoport, annál nagyobb lesz honvágya és ezzel együtt a gyötrő kívánság, hogy minél teljesebb és minél tevékenyebb magyar életet teremtsen maga körül.

Ezek a gondolatok jutottak eszembe, amikor a posta a Melbourneben kiadott művészi kiállítású vers-antológiát kézbesített címemre. A “Szüret” címen megjelent antológia három ausztrália magyar költő, Botond István, Novák Mária és Csepelyi Rudolf 136 versét mutatja a be a világon szétszórtan élő magyaroknak.

Galló Géza római katolikus lelkész — aki a bajor Alpokból került az ausztráliai magyarok közé — a kötethez írt, mély gondolatokra rávilágító előszavában fölveti a kérdést érdemes-e, vagy hiábavaló külföldön verseskönyvet kiadni magyarul? A feleletet így fogalmazza meg: "... a költemények nem hiábavalók még itt, Ausztráliában sem." Meg is mondja, hogy miért: a költő a szavak "kötömbjéből" formálja ki mondanivalóját és ezzel teljesíti be feladatát, "anyanyelve életerejének megőrzését" külföldön.

A kötet első és mondjuk legszínesebb költője Botond István, polgári nevén Botond Pál. Gyakorló orvos Sydneyben. Eddig két önálló kötettel jelentkezett: "Megosztanám Veled", 1968; "Őszi máglya", 1971.

Két hivatása van: orvos és költő. Az orvosi pályát nyugodtan mondhatjuk hivatásnak.

Mikor Ausztráliába vándorolt ki, az otthoni Szamost a mindenséggel cserélte föl, de bármit is nyújtott számára a nagyvilág, vágya visszahívja a Szamoshoz.

Körülötte korlátok recsennek, pusztulás dübörög és a köszentek is meginognak. Nyugtalan-ságban, harcban és védekezésben telnek napjai és még "a padlása is szélszagu".

Egyik legjellemzőbb és legerőteljesebb versében a "Könádas"-ban így kiáltja panaszát a magyarság és a közönyös világ fülébe:

"Dobogj, dohogj mocsár
bugyogj fel alólunk,
dózsarémü trónon
üszköstre kinlódunk.

A kötet második költője, Novák Mária Sydneyben él. Már otthon is jelentek versei, de kötetben most jelentkezik először.



“Isten szelid gitárosa”, akit a sors a felhőkarcolók “rozsdaketrec”-ébe zárt.

“Mint földbevert roppant lázmérők
ezek a betonoszlopok,
sorban kigyuló ablakai
a lázfokok.”

Csepelyi Rudolf a harmadik résztvevője az antológiának “az élet dicséreté”-vel köszönti az olvasót és így kiált fel:

“Óh állj meg! . . .
állj meg . . . lássalak!
Szép vagy,
csodálatosan szép!”

Sajnos az élet a melbournei költő hívására nem áll meg, s az űrkorszak gyorsaságával rohan tovább. A költőnek be kell érnie a muló pillanat szépségével, s ki kell harcolnia minden kis örömet.

Inne, az Egyesült Államokból szeretettel köszöntjük nyolcadik törzsünk Ausztráliában élő három költőjét, a művészi címlap készítőjét, dr. Miklós Istvánt és a Molnár nyomdát s könyvkötődét, hogy egy szép könyv előállításával gazdagította külföldi irodalmunk könyvtárát. A könyv megrendelhető a kiadónál: P.O. Box 22, Nunawading, Vic. 3131, Australia.

New York, 1973. május.